

Povijesni poraz demokršćana i socijaldemokrata na nedjeljnim pokrajinskim izborima u najvećoj njemačkoj saveznoj pokrajini Bavarskoj nova je kušnja po stabilnost savezne vlade Angele Merkel.

Na nedjeljnim izborima u Bavarskoj, Kršćansko-socijalna unija (CSU) koja s manjim prekidima vlada najvećom i gospodarski najsnažnijom njemačkom saveznom pokrajinom, osvojila je prema prvim pouzdanim prognozama koje se temelje na prebrojanim glasovima, 35,6 posto glasova što je 12,1 postotnih bodova manje nego na izborima prije pet godina kada je CSU osvojilo apsolutnu većinu. Ovo je ujedno najslabiji rezultat za CSU od 1950.

Još gore je prošla Socijaldemokratska stranka Njemačke (SPD) koja je na ovim izborima ostvarila najslabiji rezultat ikad na nekim pokrajinskim izborima u poslijeratnoj Njemačkoj. SPD je s 9,6 posto izgubio više od pola glasova u usporedbi s posljednjim izborima.

Kazna za stranke vladajuće koalicije

Time su drastično kažnjene stranke koalicije na saveznoj razini kojoj na čelu stoji Angela Merkel.

"Politika u Berlinu nije pomogla snagama u Bavarskoj. Mislim da svojom politikom na saveznoj razini i nismo pomogli SPD-u u Bavarskoj", rekla je nakon povijesno najlošijeg rezultata socijaldemokrata u Bavarskoj glavna tajnica stranke Andrea Nahles.

I bavarski premijer Markus Soeder je indirektno okrivio saveznu vladu za neuspjeh koalicijskih stranaka u Bavarskoj.

"Berlin mora biti stabilniji, konstruktivniji i jači jer svi mi sjedimo u istom čamcu", rekao je Soeder.

On je odbacio izjasniti se o posljedicama izbora po karijeru predsjednika CSU-a i ministra unutarnjih poslova Horsta Seehofera koji se istaknuo po brojnim sukobima s Angelom Merkel i čija su radikalna razmišljanja, posebice kada je useljenička politika u pitanju, posljednjih mjeseci uvijek iznova dovodila do žestokih sukoba unutar vladajuće koalicije zbog čega se vlada u nekoliko navrata nalazila na rubu raspada.

Zbog sukoba s kancelarkom Merkel oko useljeničke politike u pitanje je u lipnju doveden i opstanak demokršćanske Unije CDU/CSU. Seehofer se ujedno među građanima percipira kao glavni uzrok nesuglasja unutar savezne vlade.

Korijene skretanja udesno treba tražiti u rezultatima saveznih izbora prošle godine kada je CSU izgubio mnoge glasove na uštrb desno populističke Alternative za Njemačku (AfD). Seehofer, koji je tada obnašao funkcije premijera Bavarske i predsjednika CSU-a, najavio je orijentaciju stranke na pitanje useljavanja i sigurnosti te se sve više odmicao od zajedničke useljeničke politike CDU-a i SPD-a.

Uspon Zelenih

Najveći dobitnik ovih pokrajinskih izbora je stranka Zeleni koja je osvojila 18,3 posto glasova što je 9,7 posto više nego na posljednjim izborima. Zeleni su tako postali druga po redu najjača stranka u Bavarskoj.

Analize javnog servisa ARD pokazuju da je najviše glasova stranci Zeleni došlo iz oba gubitnička tabora, demokršćanskog i socijaldemokratskog.

Ispostavilo se da populistička kampanja koju od prošlogodišnjih saveznih izbora provodi CSU nije pomogla demokršćanima u Bavarskoj nego Zelenima kojima su se priklonili birači kojima teme poput useljavanja i migracija nisu primarne.

Nedjeljni rezultat ne neki način odražava i dvojnost ove južne njemačke pokrajine. S jedne strane tu je tradicionalno biračko tijelo izvan većih urbanih središta koje bira desno-konzervativne snage a s druge sve jače stranke poput Zelenih koje zastupaju građansko lijevu opciju kojima su teme poput održivosti važnije od očuvanja tradicije.

Jačanje Zelenih na tradicionalno konzervativnom njemačkom jugu izraženo je i u susjednoj pokrajini Baden-Wuerttemberg gdje stranka koja je na zapadu zemlje nastala tek početkom osamdesetih, od izbora 2011. najjača politička opcija.

Ovdje se kombinacija zelenih i demokršćana pokazala kao uspješna, što su potvrdili i posljednji izbori 2016.

Najvjerojatnija koalicija CSU-a i Slobodnih birača

Alternativa za Njemačku, koja se profilirala na kritici izbjegličke politike savezne vlade, osvojila je u Bavarskoj 10,9 posto, što je znatno slabije od očekivanog. Unatoč tomu AfD ulazi i u bavorski parlament te je tako zastupljen u svim njemačkim parlamentima osim u Hessenu gdje se za dva tjedna održavaju pokrajinski izbori.

Ulazak u parlament u Muenchenu pošao je za rukom i liberalima (FDP) koji su osvojili 5,1 posto glasova. Stranka Ljevica koja na saveznoj razini igra značajnu ulogu, nije prešla izborni prag.

CSU će u koalicijske razgovor najvjerojatnije ući sa strankom Slobodnih birača, koja okuplja skupinu neovisnih birača koji bi se po orijentaciji mogli svrstati u politički centar.

Glavni kandidat Slobodnih birača Hubert Aiwanger najavio je spremnost za pregovore s CSU-om a slični signali su stigli i iz vrha bavarskih demokršćana. No koalicija CSU-a i Slobodnih birača imala bi tijesnu prednost.

Izlaznost na izborima u Bavarskoj je sa 71,8 posto bila osjetno veća nego prije pet godina kada je na birališta izišlo 63,5 posto birača.

O budućnosti opstanka savezne vlade odlučivat će se i na izborima u Hessenu gdje bi slab ishod za demokršćana mogao ojačati glasove unutar Unije CDU/CSU koji traže promjene na vrhu.

Izbori u Bavarskoj još jedan udarac za vladu Angele Merkel

Kategorija: SVIJETAžurirano: Nedjelja, 14 Listopad 2018 21:37

Objavljeno: Nedjelja, 14 Listopad 2018 21:37

Vodeći njemački dnevници s pesimizmom gledaju na daljnji rad savezne vlade Angele Merkel.

"Izbori u Bavarskoj pokazuju da koliko god ministri bili uspješni u onom što rade, to ne može neutralizirati zasićenost građana velikim politički strankama", piše minhenski Sueddeutsche Zeitung.

(Hina/foto EPA/DANIEL KOPATSCH)

